

گزارشی بزرگ، تحقیقی، و خواندنی از مشکلات مختلف بیمه شدگان

مشکلات کمرشکن

برای بیمه شدگان سازمان تأمین اجتماعی!

گزارش از: مهرداد رمضانی، سعید پویش

مقدمه

تفاوت فاحش بین هزینه‌های درمانی با پرداختی‌های سازمان تأمین اجتماعی، طرح تعديل نیروی کار از کارخانجات و مؤسسات دولتی و خصوصی و سرتاسر کمیابی و کرانی دارو، سه فقره از حادترین مشکلات اجتماعی ما در ماههای اخیر بوده است.

اگر گرانی و نایابی دارو گریبان‌گیر همه طبقات است، اما گروه کارگران و کارمندان علاوه بر آن مشکل، با مشکلات ناسی از هزینه سراسام آور درمان و نیز حجم ابیوه پرونده‌های مربوط به اخراج، و مقررات ناشناخته و سردرگم گشته دریافت هرآمد اخراج از کار و چگونگی استفاده از بیمه سکاری نیز موافق هستند.

پیوسنگی این سه موضوع با زندگی روزمره میلیون‌ها نفر از هموطنانمان موجب شد گروه کوارشکران محله گزارش تحقیقات کسرهای را در این زمینه‌ها انجام دهد.

حاصل این تحقیقات علی سه گزارش متواتی در بخش «گزارش ویژه» این شماره از نظر حواله‌گرانی گرامی می‌گذارد.

واقعیت را از زبان آقای جواد امامی

بیمه شدگان مصداق یک مویز و نه چهل قلندر، بدکه چهل هزار قلندر است!

سازمان تأمین اجتماعی در سطح تهران بزرگ جمعاً هشت بیمارستان و چند کلینیک و

پانی کلینیک را برای دفع نیازهای درمانی خیل

به مراکز تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی بودیم. بعد از مدتی دوندگی و مغطی شدن به ما

گشته‌چون این بیماری علاوه بر عمل جراحی

نیاز به شیمی درمانی هم دارد بهتر است از

امکانات بخش خصوصی استفاده کنید. ساهم

نایجار چنین کردیم. مجموعاً چهار صد هزار

تومان هزینه این درمان شد. یک ماه قبل کلیه

استاد هزینه را اوردم و امروز این چک سی هزار

تومانی را تحويلم داده‌ام. و پاور بفرمایید در

رفت و آمد های مکرر به بیمارستان برای دریافت

گواهی و آمدن به همین سرکز استاد پنج هزار

تومان از همین سی هزار تومان را کرایه تاکسی و

هزینه فتوکپی داده‌ام!

● ۳۰۰ هزار تومان به ۱۸ هزار تومان!

در همین زمان و مکان به مرد دیگری

بر سری خوریم که سخت عصبی است. از ما

سی خواهد نامش را در گزارش تنوییم و ضمن

ارائه فتوکپی یک تاییدیه بیشگانی و فتوکپی یک

نفره چک می‌گوید:

سه ماه قبل بطور اتفاقی متوجه شدم گردن

پسر ۱۲ ساله‌ام بک است و پشتش الدکی توز

گزارش اول بیمه‌های درمانی

جلوی در ورودی بیمارستان هدایت (واعظ در منطقه دروس) با آقا رحیمی که در حال خروج از آن جا هستند برخورده می‌کنیم. بعد از معرفی، من پرسیم علت مراجعه‌شان به بیمارستان چه بوده است؟ مرد جواب می‌دهد:

- خانم به علت افتادگی مثانه نیاز به عمل جراحی دارند. برای گرفتن نوبت و انجام آزمایشات اولیه آمدند.

- چرا این بیمارستان؟ - برای این که بیمه هستیم، و اینجا بکی از بیمارستان‌هایی است که به سازمان تأمین اجتماعی وابسته است و شنیدهایم مخصوصی که باید این عمل را انجام دهد در کار خودش مهارت دارد.

- تا حال هزینه‌ای کرده‌اید؟ و اصولاً فکر می‌کنید این عمل برای شما چقدر هزینه داشته باشد؟

- نه، هزینه‌ای نکرده‌ایم. آزمایشاتی که انجام داده‌ایم مجانی بوده است، گمان نمی‌کنم در آینده هم هزینه عمده‌ای داشته باشیم.

- به اشکالی برخورد نکرده‌اید؟ - چرا... نوبت عمل را خیلی دیر تعیین کرده بودند؛ چون اصولاً امکانات بیمارستان‌های وابسته به سازمان تأمین اجتماعی کم است و عده مراجعین زیاد، ولی بحمدالله ما یک آشنا پیدا کردیم که نوبتمن را جلو انداخت.

● یک مویز و چهل هزار قلندر!

اگر سازمان تأمین اجتماعی به تناسب عده بیمه شدگان و نیازهای درمانی آن‌ها بیمارستان‌ها و مراکز مشابه همین بیمه شدگان برای انجام معاینات بیشگانی به بیشگان، کلینیک‌ها و یا بیمارستان‌های آزاد مراجعت می‌کنند، استاد هزینه را از فرد بیمه شده دریافت می‌کنند و طبق تعریفهای خود آن را محاسبه کرده و بابت آن هزینه‌ها مبلغی می‌پردازند. اما متأسفانه چنین نیست و تعداد مراکز شیه این بیمارستان در مقایسه با این‌جهه

به بیمه شده می‌پردازد؟

کار دفتر رسیدگی به استاد بیشگانی که وقتی بیمه شدگان برای انجام معاینات بیشگانی به بیشگان، کلینیک‌ها و یا بیمارستان‌های آزاد مراجعت می‌کنند، استاد هزینه را از فرد بیمه شده دریافت می‌کنند و طبق تعریفهای خود آن را محاسبه کرده و بابت آن هزینه‌ها مبلغی می‌پردازند. اما چه مبلغی؟

دارد، او را نزد یک متخصص استخوان برد. بعد از معاینه گفت خیلی سریع باید بجهه را عمل کنید. این یک نوع عارضه است که اگر دیر بجنید فرزندتان هر چه بیشتر رشد کند انحصار ستون متوسط شده یک پزشک فوق تخصص در این رشته وجود دارد که حرف آخر را در زمینه این بیماری او می‌زند. به ایشان مراجعه کردیم و وی تشخیص پزشک قبلی را تأیید کرد و گفت خدا کند دیر نشده باشد. خیلی سریع باید از بجهه عکس برداری ستون فقرات و معاینات چشم پزشکی بکنید. چون عمل اصلی کجی گردن، سفت شدن یکی از دو عضله آن در بد و تولد است. در این سال‌ها که سر بجهه به یک طرف مشابل بوده احتمالاً در ستون فقرات و دید چشم او هم تأثیر گذاشته و اگر چنین شده باشد هفت‌تصد هزار تومان هزینه درمان اوست.

در دست رسان ندهم. سریعاً به چشم پزشک مراجعه کردیم و طبق دستور آن پزشک فوق تخصص از ستون فقرات بجهه هم عکس برداری شد. خدا را شکر که نه ستون فقرات او عیب کرده بود و نه هم دید چشم. با این وجود، همه به ما توصیه می‌کردند بگذارید عضله گردن بجهه را فمین آقای فوق تخصص عمل کنند. خدا را گواه می‌گیرم همان پزشکی هم که بار اول به او مراجعه کردیم گفت اگر بجهه خود من به این عارضه دچار شده بود من او را به دست همین دکتر می‌سپرم. ما هم به این توصیه‌ها عمل کردیم. بگذریم که آن پزشک فوق تخصص انسانیت کرده و با توجه به وضعیت مالی ما قسمتی از دستمزد خود را تخفیف داد، و حتی به بیمارستانی هم که عمل در آن جا انجام شد سفارش ما را از بابت تخفیف در هزینه‌ها کرد، اما با همه این‌ها، این عمل حدود سیصد هزار تومان برای ما هزینه برداشت که دویست و سی هزار تومان را فقط به عنوان دستمزد جراح و کمک جراح (که تازه او هم می‌باشد) یک متخصص اور توپید باشد. و بالآخره مخارج بیمارستان پرداخت کردیم و بقیه صروف هزینه‌های جنی از قبیل خرید دارو، سرم از بازار آزاد و حمل و نقل شد. من دانید بیمه بابت این عمل چقدر پرداخت کرده؟ فقط ۱۸۶۷۹ تومان.

وقتی چک را گرفتم رسم پهلوی مسئول مربوطه در طبقه بالا، از او پرسیدم تعرفه شما بابت این عمل چقدر است؟ و او پس از مراجعت به کتاب تعریف‌ها گفت: چهار هزار تومان! گفتم گردن بجهه من باید چهار ماه در گنج باشد. گنج طی لازم برای این گچ گیری حدود هشت کیلو است. شما اگر فقط پول این گنج را به من می‌دادید من حرفی نداشتم، و اصولاً شما اگر توانستید یک عمل ختنه ساده را با چهار هزار تومان انجام دهید باز من حرفی نداشتم و ندارم. اما مسئول در جوابم گفت: بهتر مائید من چه کنم، من که نمی‌توانم خارج از تعرفه برای شما رقم بنویسم!

و حالا به این نتیجه رسیده‌ام که بروم خانه و دفترچه‌های بیمه خودم و اعضای خانواده‌ام را

اگر ۳۰۰ هزار تومان هزینه درمان داشته باشید فقط ۱۸ هزار تومان به شما می‌دهند!

سازمان تأمین اجتماعی ۶۸۰۰ نفر بازنشسته و مستمری بگیر دارد، که با مشکلاتی طاقت فرسام را مواجه هستند

حاضر باشد با شرایط سازمان تأمین اجتماعی کار کنند کم هستند. ناچار به پزشک خصوصی مراجعه کردم و بیش از نه هزار تومان هزینه درمان شد، اما سازمان فقط ۱۴۰۰ تومان از این مبلغ را به من پرداخته است.

● مسعود شکی - کارمند اداره برق تهران: همسر مریض شد، نیاز به درمان فوری داشت. اگر می‌خواستم در بیمارستان‌ها تحت پوشش سازمان درمانش کنم باید حداقل یک ماه منتظر نوبت می‌ماندیم، که خدا می‌داند در این مدت چه بیرون مریض می‌آمد. ناچار با تحمل حدود پنج هزار تومان هزینه او را بطور آزاد درمان کردیم. در مقابل، سازمان ۱۲۰۰ تومان به ما پرداخته است.

● شاهد از غیب رسید!

پس از شنبدها در دل دل‌های این ارباب رجوع به طبقه بالای سازمان رسیدگی به اسناد پزشکی می‌رویم تا با مسئولان مرکز و رسیدگی کنندگان به این اسناد نیز گفتگو کیم. آقایان راز و زند و کریمی که هر دو مسئول رسیدگی به اسناد پزشکی و انتساب آن‌ها با تعریف‌های سازمان هستند می‌گویند:

در واقع تعریف‌هایی که مبنای تعیین هزینه قابل پرداخت به بیمه‌شگان است با قیمت‌های واقعی امروز تفاوت زیاد دارد. تعدادی از این تعریف‌ها از سال ۱۳۶۴ تغییر نکرده است. حال

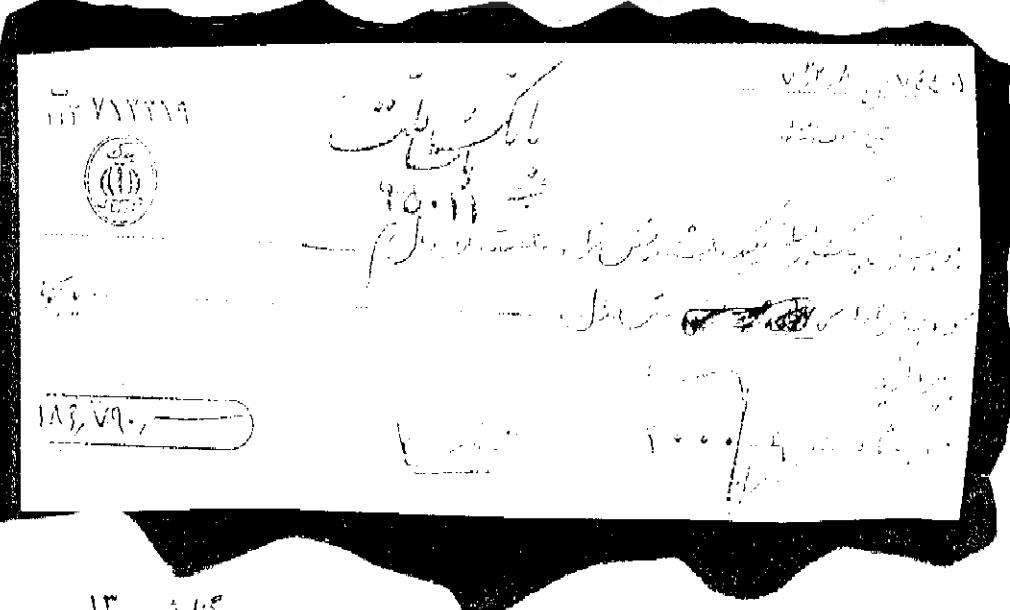
در مدتی که ما به شرح حال آن مرد گوش می‌دادیم چند نفر از ارباب رجوع سازمان رسیدگی به اسناد پزشکی گردد ما جمع شده بودند. هر کدام در دل مفصلی داشتند که ما خلاصه آن‌ها را به نظر شما می‌رسانیم.

● محمد احمدپور: دو بچه‌ام مریض بودند و احتیاج به سیست اسکن داشتند. به بیمارستان شدها (تحت پوشش سازمان) رفیم و با آن که نیاز فوری به سیست اسکن بود گفتند تا یک ماه دیگر تخت خالی نداریم. ناچار به بخش خصوصی مراجعه کردیم که ۸۴۰۰ رویال مخارجمان شد، اما این مرکز ۵۴۳۰ رویال به ما پرداخته است.

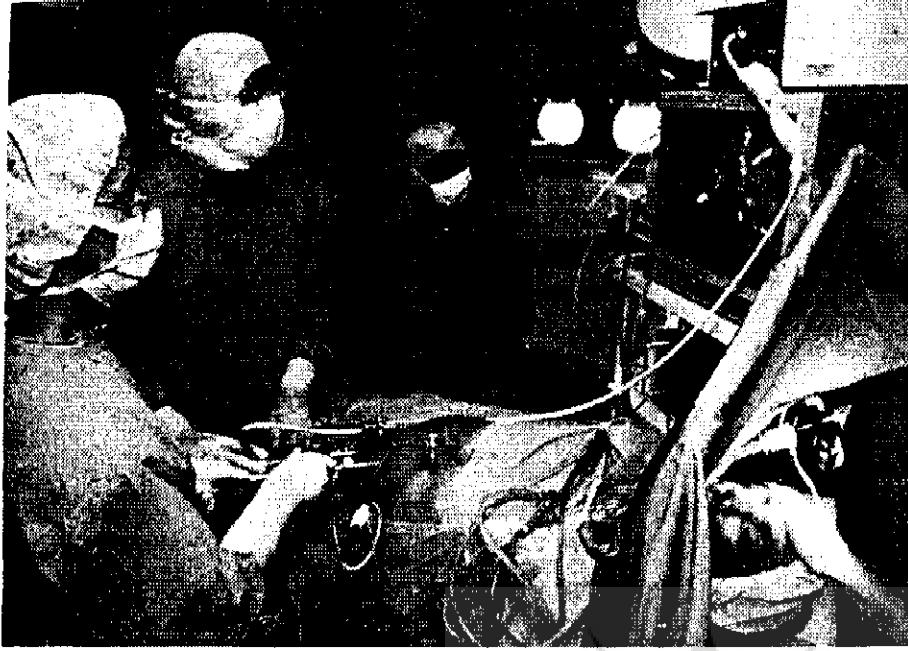
● جواد بانوای: کارگر کارخانه پشم شیشه شیراز: اختلال دستگاه گوارشی داشتم. مراجعاتم به مراکز تحت پوشش سازمان در شیراز اتفاق نکرد، یعنی بیماریم را تشخیص ندادند. ناچار به پزشک خصوصی مخارجم شد، اما بعد از یک سفر از شیراز به تهران و هدر دادن چند روز از مرخصی سالانه‌ام ۱۹۸۰ تومان دستم را گرفته است!

● حسن افشار (ورزشکار): روابط پایم آسیب دیده بود. می‌دانید که پزشک‌های متخصصی که

بگذارم در کوزه! ● چند مورد دیگر

● **حداقل هزینه جراحی «نفرکتومی» (برداشتن سنگ کلیه) ۲۵۰ هزار تومان است، ولی تعرفه سازمان، حداقل پرداختی در این مورد را ۶۵۰ تومان تعیین کرده است!**

مالی پرداخت قیمت دارو در این بازار را داشته باشد...

● **تأخر در پرداخت حق الزحمه پزشکان...**

نحوه پرداخت های سازمان تأمین اجتماعی به پزشکان، رادیولوژی ها و آزمایشگاه های تشخیص طبی خود مالمه ای جداگانه است. در روز ۷۷۲/۲/۲۲ که قسمتی از این گزارش تهیه شد کارکنان دفتر رسیدگی به استاد پزشکی اذعان داشتند که مطالبات بهمن ماه ۷۱ داروخانه ها، پزشکان و مؤسسات درمانی طرف قرارداد با سازمان تأمین اجتماعی هنوز پرداخت نشده است.

این تأخیر در پرداخت ها از دو سو برای بيمدشگان تاثير منفي دارد، يكى از اين جهت که هر روز، تعداد كمتری از پزشکان و مؤسسات درمانی حاضر به ادامه همکاری با سازمان می شوند، و دیگر از اين بابت که ارج و قرب دفترچه بيمه درمانی نزد باقیمانده پزشکان و مؤسسات درمانی که همکاری با سازمان را ادامه می دهند کم و كم نر می شود و لا جرم كنیت خدماتی که به بيمه شده ارائه می شود سیر نزولی می پیماید!

● **سهم بيمه شده چقدر است؟**

نورم باعث افزایش فیبت ها و دستمزدها و خدمات در زمینه بهداشت و درمان شده است. آیا این دلیل، کافی است تا سطح ناپایدار خدمات ارائه شده از سوی سازمان تأمین اجتماعی به بيمه شدگان را توجه کند؟

يک کارشناس می گويد: سازمان تأمین اجتماعی در گذشته ۲۷ درصد و در حال حاضر ۳۰ درصد از ارزش کار يك فرد

● **نوخ ها همراه تورم، بالا می رود، اما...**

آن چهه تاکنون مورد بحث قرار گرفت مشکلات و مضللاتی بود که در روابط بین بيمه شدگان و سازمان تأمین اجتماعی در زمینه سائل حاد درمانی - از آن قبیل که مراجعت به بیمارستان و کلینیک را الزامی می کند - وجود دارد. در زمینه های دیگر نیز این مشکلات و مضللات به انحصار مختلف به چشم می خورد. مثلاً گروهی از پزشکان و متخصصان رادیولوژی ها و آزمایشگاه های تشخیص طبی کار نکردن با سازمان را بر کار کردن با آن ترجیح می دهد. آن هایی که هم طرف قرارداد با سازمان هستند نوخ های خود را بر اساس افزایش تورم، بالا می بینند؛ در حالی که تعرفه های سازمان ثابت است. بنابراین بيمه شده از یک رقم ثابت کمک درمانی استفاده می کند در حالی که تناوت پرداختی او به پزشک یا رادیولوژی یا آزمایشگاه تشخیص طبی مداوماً افزایش می باید.

برای بيمه شده، ماله دارو نیز اخیراً حاذتر شده است. تا همین چند ماه پیش که مشکل کمبود دارو پیش نیامده بود، يك بيمه شده غالباً می توانست با مراجعت به چند داروخانه سرانجام تمامی داروی تجویز شده توسط پزشک را تهیه کند. بندرت پیش می آمد که بيمه شدگان مجبوor

به مراجعت به بازار آزاد شوند، زیرا در صورت فتقدان یک دارو در داروخانه های عادی، بيمه شده می توانست آن قلم را از داروخانه های دولتی (نظیر ۱۳ آبان) یا از هلال احمر تهیه کند. اما اکنون، و بشرحی که در گزارش مربوط به دارو و کمبود های آن خواهد آمد، بيمه شده ناچار است برای تهیه بخشی از داروها به بازار آزاد ناصر خسرو روی آورد. البته در صورتی که بنیه

شاپایند هزینه های یک بیمارستان، یا جراح با آزمایشگاه تشخیص طبی را در شرایط فعلی با گذشته مقایسه کنید. طبیعی است بيمه شده ای که به مرکز آزاد مراجعه می کند باید به نزد روز بارت خدمات این مراکز بول پردازد، اما وقتی برای دریافت هزینه ها مراجعة می کند، مبنای محاسبه ما تعریف هایی است که بر اساس ترخ های سال های قبل تعیین شده است. ارباب رجوع ما این واقعیت را نمی دانند و وقتی با واقعیت مواجه می شوند و ارقام ناچیز دریافت می کنند خشم و ناراحتیشان متوجه می شود. گویا این ما هستیم که تصمیم گرفته ایم این مبلغ ناچیز را به آنها بپردازیم. بارها شده که برگه های تعیین تعریف را مچاله کرده و روی میز ماسکوبیده اند؛ و حتی بدوبیراه هم نثارمان کرده اند! خدا شاهد است ما خودمان هم ناراحتیم، ما هم کارمندیم و حقوق می گیریم و می دانیم دخل یعنی چه و خرج یعنی چهایم چهایم چه و قیمت مشاهده می کنیم یک ارباب رجوع یک دهم هزینه درمانش را از سازمان دریافت می کند متأسف می شویم، اما چه کاری از دست ما برمی آید؟ انشاء الله مسئولان رده بالای سازمان تصمیماتی اتخاذ کنند که به این معضلات خاتمه دهد.

● **مردی که سند پول را پاره کردا!**

قبل از این که فرصت سوال بعدی پیش بیاید مردمی عصبانی و ناراحت وارد اتاق می شود. نرسیده به جلوی میز این مسئولان، برگه ای را که همان ورقه تطبیق هزینه های انعام شده با تعرفه های سازمان است پاره کرده و در حالی که می گوید «این پول بخورde توی سر خودتان» تکه های آن را روی میز می ریزد.

از او می پرسیم: چه خبر است آقا جان، چرا داد می زنی؟ با همان عصبانیت می گویید: چرا داد نزنم؟ و هزار و سیصد تومان خرج درمان همسرم کرده ام.... صد تومان هم کرایه اتوبوس و تاکسی داده ام تا به اینجا بیایم. حالا شما ۳۲۰ تومان برایم نوشته اید.

(تکه های این ورقه را که متعلق به آقای حمید رضا هادی لواست جمع کردیم و شما موتوساز شده آن را در متن گزارش ملاحظه می کنید)

در قسمت کارشناسی بیمارستان ها، چند خانم کارشناس که از وزارت بهداشت و درمان مأمور خدمت در دفتر رسیدگی به استاد پزشکی هستند به نوبه خود بپایین بودن تعرفه های سازمان تأکید دارند. بعنوان مثال می گویند:

- حداقل هزینه یک عمل «نفرکتومی» یا برداشتن کلیه «دویست و پنجاه هزار تومان است در حالی که تعرفه های سازمان حداقل پرداختی برای این عمل را ۸۶۵۰ تومان تعیین کرده است. یا هزینه برداشتن یک نوع سنگ کلیه موسوم به شاخ گوزنی صد و پنجاه هزار تومان است اما سازمان تأمین اجتماعی از این بابت فقط ۱۱۲۵۰ تومان می پردازد.

را دریافت کرده و می‌کند سا در روزگار مبادا (پیماری - بازنشستگی و بیکاری) به مدد او پشتاً بد. از این مبلغ ۷ درصد را بیمه شده و بقیه را کارفرمای او می‌پردازند. دریافتی‌های سازمان از این بابت در سطح کشور همه ماهه رفم هستگنی را تشکیل داده و می‌دهد که قسمتی از آن صرف انجام تعهدات جاری سازمان می‌شود و بقیه به عنوان پس انداز پیمایش‌گان باقی می‌ماند. طبیعت وظایف و تعهدات سازمان‌های تظیر نامن اجتماعی ایجاد می‌کند که این پس انداز مصرف سرمایه‌گذاری‌هایی شود که اولًا ارزش آن‌ها را در مقابل تورم و نوسانات ارزشی بول حفظ کند و ثانیاً باعث افزایش آن شود.

فرض را بر این می‌گذاریم که سازمان از محل پس اندازهای پیمایش‌گان صابع و مستغلات و سهامی را خربزه که در گذشته واحد قیمت آن مثلاً ده بوده ولی الان صداست. طبعاً بازده مالی این ثروت‌ها نیز رقم ریالی درآمدهای سازمانی را بالا برد و متواند افزایش هزینه‌های درمان، پیمایشگی و غیره را تحمل کند. با براین وظیفه و مسؤولیت سازمان است که در مقابل افزایش هزینه زندگی، وبالا فقط قیمت دارو و هزینه‌های درمان، سهم خود را به موافات نوخ‌های جلدی افزایش دهد.

در واقع تعهد سازمان در مقابل پیمایش شده باید بر اساس درصد باشد. یعنی اگر مقرر است که بات درمان سی درصد را بیمه شده بپردازد و هفتاد درصد را سازمان، در عرض مسحوت این نسبت باید حفظ شود، نه آن‌که سازمان تعرفه‌ای را تعیین کند و سال‌ها آن را تغییر ندهد. در این صورت روزی می‌رسد که سهم بیمه شده بات هزینه درمان ممکن است بود درصد و پیشر باشد و سهم سازمان ده درصد و کمتر که این امر مغایر با روح و مقررات بیمه و بیمه‌گری است.

●... و مشکلات بازنشسته و مستمری بگیر!

یکی از تعهدات سازمان تأمین اجتماعی پرداخت حقوق در دوره بازنشستگی، یا برقراری مستمری برای بازماندگان پیمایش‌گان دوست شده. و یا پیمایش‌گان از کارافتاده است. بموجب آمار در حال حاضر جمعاً ۶۶۸۶۰ نفر از این‌گونه خدمات سازمان بهره می‌گیرند.

اکنون حداقل پرداختی به این گروه ۸۹۰۰ تومان (برای افراد مجرد) است. اگر فرد متاح باشد در ازای هر ۲۰۰۰ تومان و هر یک از فرزندان او که به سن فانوئی نرسیده باشند نیز چهارصد تومان پرداخت می‌شود. بالاترین میزان حقوق بازنشستگان و مستمری بگیران در حال حاضر ۱۱۱۰۱ تومان است.

این مبالغ پرداختی با توجه به هزینه‌های کنونی زندگی نمی‌تواند جوابگوی مخارج زندگی بازنشستگان و یا مستمری بگیران باشد. زیرا در نظر بگیریم فردی که زن و دو فرزند حدوداً هم دارد در ماه ۱۱۳۰۰ تومان در بات می‌گذرد. قدرت خربزه این همچنان در حال حاضری در مقایسه با نوخ‌های ۴-۵ سال می‌باشد. است.

● بازنشستگان و مستمری بگیران سازمان حداقل ۸۹۰۰ تومان و حداقل ۱۱۱۰۱ تومان حقوقی های کمروشکن دارو، درمان را نیز بپردازند!

با بیمه‌شدنگان، مورد بحث و بررسی قرار گرفت و موضوع مطلوبیت بیشتر وضعیت درمان بیمه‌شدنگان و نحوه اجرای آن موره تبادل نظر قرار گرفت و مقرر شد که کمیته‌ای مشتمل از اعضای سورا عالی و اعضای ستاد نظارت بر درمان سازمان، این موضوع را بررسی کنند و نتیجه رابط اطلاع شورای عالی بررسانند تا نصیحت خانواده‌شان سرپری مجبر نمایند. شاید با توجه به همین حقایق است که با به مادر جات روزنامه‌های مورخ ۷۷/۴/۷ دویست و پنجاه و هفتادمین جلسه شورای عالی تأمین اجتماعی در آینده جقدر خواهد بوده، و بازنشستگان و مستمری بگیران در آینده چه انتیازاتی خواهند داشت.

اعلام این تصمیمات معلوم خواهد کرد که از این دفترچه‌های بیمه سازمان تأمین اجتماعی در آینده جقدر خواهد بوده، و بازنشستگان و مستمری بگیران در آینده چه انتیازاتی خواهند داشت.

